

Istungidokument

**B9-0106/2023 }
B9-0109/2023 }
B9-0112/2023 }
B9-0114/2023 }
B9-0117/2023 } RC1**

13.2.2023

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 132 lõigetele 2 ja 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B9-0106/2023 (S&D)

B9-0109/2023 (Renew)

B9-0112/2023 (PPE)

B9-0114/2023 (Verts/ALE)

B9-0117/2023 (ECR)

Gruusia endise presidendi Mihheil Saakašvili olukorra kohta
(2023/2543(RSP))

**Miriam Lexmann, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, David McAllister,
Andrius Kubilius, Vangelis Meimarakis, Paulo Rangel, Isabel
Wiseler-Lima, Vladimír Bilčík, Andrzej Halicki, Adam Jarubas, Andrey
Kovatchev, David Lega, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl,
Gabriel Mato, Radosław Sikorski, Michaela Šojdrová, Eugen Tomac,
Inese Vaidere, Alexander Alexandrov Yordanov, Milan Zver**
fraktsiooni PPE nimel
Pedro Marques, Tonino Picula, Sven Mikser

RC\1272673ET.docx

PE741.435v01-00 }
PE741.438v01-00 }
PE741.441v01-00 }
PE741.443v01-00 }
PE741.446v01-00 } RC1

fraktsiooni S&D nimel

Urmaz Paet, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Nicola Beer, Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Bernard Guetta, Karin Karlsbro, Moritz Körner, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Nicolae Ștefănuță

fraktsiooni Renew nimel

Hannah Neumann, Markéta Gregorová

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Anna Fotyga, Jacek Saryusz-Wolski, Eugen Jurzyca, Alexandr Vondra, Veronika Vrecionová, Assita Kanko, Patryk Jaki, Bert-Jan Ruissen, Joachim Stanisław Brudziński, Beata Mazurek, Jadwiga Wiśniewska, Elżbieta Kruk, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski, Zbigniew Kuźmiuk, Kosma Złotowski, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Beata Kempa, Hermann Tertsch, Tomasz Piotr Poręba, Adam Bielan, Waldemar Tomaszewski

fraktsiooni ECR nimel

Fabio Massimo Castaldo

Euroopa Parlamendi resolutsioon Gruusia endise presidendi Mihheil Saakašvili olukorra kohta (2023/2543(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Gruusia kohta, eelkõige 9. juuni 2022. aasta resolutsiooni meediavabaduse rikkumise ja ajakirjanike turvalisuse kohta Gruusias¹ ning 14. detsembri 2022. aasta resolutsiooni ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu rakendamise kohta²,
 - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Gruusia vahelist assotsieerimislepingut³ ning ELi ja Gruusia assotsiatsiooninõukogu 16. augusti 2022. aasta soovitus nr 1/2022 (ELi ja Gruusia 2021.–2027. aasta assotsieerimiskava kohta)⁴ sätestatud lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteetide punkti 1.4,
 - võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2022. aasta teatist pealkirjaga „Komisjoni arvamus Gruusia Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta“ (COM(2022)0407) ning Euroopa Ülemkogu 23.–24. juuni 2022. aasta järeldusi Ukraina, Moldova Vabariigi ja Gruusia ELi liikmeks astumise avalduste kohta,
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 45/111 kinnipeetavate kohtlemise aluspõhimõtete kohta ning ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 70/175 ÜRO kinnipeetavate kohtlemise standard-miinumreeglite (nn Nelson Mandela reeglid) kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 13. oktoobri 2022. aasta resolutsiooni 2463 Venemaa Föderatsiooni Ukraina-vastase agressiooni edasise eskaleerumise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Gruusia endine president Mihheil Saakašvili peeti kinni 2021. aasta oktoobris, kui ta pöördus pärast kaheksa-aastast pagulust Gruusiasse tagasi;
- B. arvestades, et 2018. aastal mõistis Gruusia kohus talle ametisoleku ajal võimu kuritarvitamise eest tagaselja kuueaastase vanglakaristuse, ning arvestades, et Mihheil Saakašvili eitab esitatud süüdistusi ja väidab, et need on poliitiliselt motiveeritud;

¹ ELT C 493, 27.12.2022, lk 104.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0442.

³ ELT L 261, 30.8.2014, lk 4.

⁴ ELT L 218, 23.8.2022, lk 40.

arvestades, et praegu ootab teda uue kohtumenetluse alustamine lisasüüdistuste alusel;

- C. arvestades, et 2021. aasta novembris viidi ta pärast näljastreiki ja tema tervise halvenemise kohta saadud teadete tõttu üle vanglahaiglasse; arvestades, et 2022. aasta mais viidi ta lõpuks üle vanglale teenust osutavasse tsiviilhaiglasse pärast seda, kui sõltumatud arstid olid avaldanud arvamust, et vastasel juhul tema seisund ei parane; arvestades, et tema tervis on sellest ajast alates jätkuvalt halvenenud, ta on märkimisväärselt kaalu kaotanud ja hiljutiste meditsiiniliste aruannete kohaselt ei saa ta ikka veel nõuetekohast ravi, mis tekitab kartuse tema elu pärast;
- D. arvestades, et dr David E. Smithi (*David E. Smith, M.D. & Associates*) 28. novembri 2022. aasta toksikoloogiaaruandes jõuti järeldusele, et Mihheil Saakašvili juukse- ja küüneproovide analüüsimisel tuvastati raskmetallide ja muude ainete esinemine ning et paljud Mihheil Saakašvilil esinevad sümptomid on kooskõlas raskmetallimürgistusega vangisoleku ajal, mis avaldab mõju tema tervise kiirele halvenemisele; arvestades, et 2022. aasta detsembris avaldas Gruusia valitsusväline organisatsioon Empaatiakeskus, mis võitleb piinamise vastu, Mihheil Saakašvili tervisliku seisundi kohta aruande, mis põhines kümnest Gruusia ja kuuest rahvusvahelisest eksperdist koosneva komisjoni tehtud arstlikul läbivaatusel; arvestades, et selle aruandes diagnoositi Mihheil Saakašvilil enam kui 20 tervisehäiret, millest kümme on rasked, ning märgiti, et tema tervislik seisund välistab tema vangistuses viibimise; arvestades, et aruandes märgiti, et kui Saakašvilile ei võimaldata vajalikku ravi, võivad mõned haigused tema tervist pöördumatult kahjustada, lühendada oodatavat eluiga ja põhjustada koguni surma;
- E. arvestades, et Gruusia ombudsman esitas Tbilisi linnakohtule arvamuse, mille kohaselt on Mihheil Saakašvili tervis viimastel kuudel järsult halvenenud ja tema seisund on raske ning seetõttu tuleks ta vabastada arstiabi saamiseks vastavalt Gruusia kriminaalmenetluse seadustiku artiklile 283; arvestades, et 6. veebruaril 2022 lükkas Tbilisi kohtu kohtunik tagasi taotluse Mihheil Saakašvili vabastamise või tema karistuse täideviimise edasilükkamise kohta tervislikel põhjustel;
- F. arvestades, et Mihheil Saakašvili on mitu korda palunud, et ta viidaks asjakohase ravi saamiseks välismaale;
- G. arvestades, et ELi delegatsiooni juht ja Gruusias esindatud ELi liikmesriikide missioonide juhid on väljendanud muret Mihheil Saakašvili tervise halvenemise pärast ning mitmel kohtumisel Gruusia valitsuse esindajatega rõhutanud Gruusia võimude vastutust tema õiguste kaitsmise eest;
- H. arvestades, et paljud peamised Gruusia kodanikuühiskonna organisatsioonid on allkirjastanud avaldusi, milles kutsutakse valitsust üles võtma vastutust Mihheil Saakašvili elu ja tervise päästmise eest, nagu 14. detsembri 2022. aasta avaldus „Valitsus peaks vastutama Mihheil Saakašvili tervisliku seisundi eest“ ja 2. veebruari 2023. aasta avaldus Mihheil Saakašvili kohtumenetluse kohta;
- I. arvestades, et paljud rahvusvahelise üldsuse esindajad on nõudnud Mihheil Saakašvili viivitamatut vabastamist, sealhulgas Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee oma resolutsioonis 2463 (2022);

- J. arvestades, et Gruusia ametivõimud on seni tagasi lükanud arvukad avalikud üleskutsed Mihheil Saakašvili vabastada ja võimaldada tal saada ravi välismaal; arvestades, et Gruusia ametivõimud on tagasi lükanud Euroopa Parlamendi liikmete, rahvusvaheliste ekspertide ja isegi Gruusia ombudsmani taotlused Mihheil Saakašvilit vanglas külastada; arvestades, et Gruusia valitseva partei kõrged ametnikud on koduvalt teinud endise presidendi Mihheil Saakašvili tervisliku seisundi ja olukorra kohta vastuvõetamatuid avaldusi;
1. väljendab sügavat muret endise presidendi Mihheil Saakašvili tervisliku seisundi halvenemise pärast ning Gruusia ametivõimude seni ebapiisava reageerimise pärast; on seisukohal, et kinnipeetavate, näiteks endise presidendi Mihheil Saakašvili kohtlemine on lakmustest, mille põhjal hinnata Gruusia valitsuse pühendumust Euroopa väärtustele ja tema poolt deklareeritud Euroopa-püüdlustele, sh ELi kandidaatriigi staatusele;
 2. palub veel kord, et Gruusia ametivõimud vabastaksid endise presidendi Mihheil Saakašvili ja võimaldaksid talle humanitaarkaaluksel ning poliitilise polariseerumise vähendamise eesmärgil juurdepääsu nõuetekohasele ravile välismaal; võtab teadmiseks Gruusia presidendi hiljutise avalduse, milles nõutakse tungivalt, et kõik pooled lahendaksid Mihheil Saakašvili olukorra, et riigi poliitika keskmesse saaks jälle seada riigi edusammud Euroopa reformide elluviimisel, ning kutsub Gruusia presidenti üles kasutama oma põhiseaduslikku õigust Mihheil Saakašvilile armu anda;
 3. tuletab Gruusia ametivõimudele meelde, et neil on kohustus tagada endise presidendi tervis ja heaolu, võimaldada talle piisavat ravi ja austada tema põhiõigusi ja inimväärikust kooskõlas Gruusia põhiseaduse ja rahvusvaheliste kohustustega;
 4. nõuab, et Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Komisjon tegutseksid aktiivsemalt selle nimel, et endine president Mihheil Saakašvili vabastataks ning talle võimaldataks nõuetekohane ravi välismaal;
 5. rõhutab, et kestev suutmatus parandada endise presidendi Mihheil Saakašvili olukorda kahjustab jätkuvalt Gruusia mainet ja takistab riigi väljavaateid Euroopa Liidu kandidaatriigi staatuse saamisel; on arvamusel, et Mihheil Saakašvili surm vangistuses oleks löök Gruusia demokraatiale ja rahvusvahelisele mainele;
 6. rõhutab, et Mihheil Saakašvili jätkuv kinnipidamine üksnes süvendab valitsuse ja opositsiooni vahelist lõhet Gruusia juba niigi polariseerunud poliitilises õhkkonnas ning õõnestab üldsuse usaldust demokraatlike institutsioonide vastu;
 7. rõhutab, et Mihheil Saakašvili juhtum rõhutab veelgi kohtusüsteemi tõelise reformi tähtsust;
 8. palub, et Euroopa välisteenistus ja komisjon jälgiks ka edaspidi süstemaatiliselt Mihheil Saakašvili kohtuistungeid, millel käsitletakse nii talle esitatud süüdistusi kui ka välismaale viimise palvet;
 9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile,

liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Gruusia presidendile, valitsusele ja parlamendile.